

TÁJI HANGSÚLYOK

szerzők:

Bakó Bettina, Nagy Júlia

konzulens:

Kissfazekas Kornélia Phd

TARTALOMJEGYZÉK

műleírás

DUNA

TÉRKÉP

HANGULATI RÉTEG

SZÍNEK

DINAMIKA

HANGOK

KÉPEK

ÖSSZEGZÉS

TAPASZTALAT

melléklet

KONCEPCIÓ

FOTÓK

videó

makett /vászon/

DUNA - TÁJ - Térkép - helyszínrajztól a tájig

BME Urbanisztika Tanszék, Művészeti TDK 2017

szerzők:

Bakó Bettina, Nagy Júlia

konzulens:

Kissfazekas Kornélia Phd

MŰLEÍRÁS

DUNA

A táj karakterét nagyban meghatározzák a környezetében lévő vízfelületek, vízfolyamok, így a Duna is környezetalakító hatással bír, határokat hoz létre, összeköt.

A folyó eltérő jellegű helyeket alakít ki vonala mentén. Ezen tájakat különböző léptékben vizsgálva tehetünk különböző észrevételeket.

TÉRKÉP

Az alkotás folyamatát a térképek vizsgálatával kezdtük. Minden térkép, helyszínrajz tartalmaz fizikailag mérhető elemeket, melyek az adott területet, kivágatot meghatározzák, bemutatják a táji adottságokat, mint a domborzat (hegységek, síkságok, folyómedrek, tavak stb.), épített környezet elemei (úthálózat, terek, épületek stb.), illetve a növényzet előfordulásának helyi formái.

A természetes és mesterséges komponensek egy-egy fizikai réteget jelentenek, melyek összegéből létrejön a térkép. Az urbanisztikának számos ága foglalkozik a városok megismerésével. Az egyik ilyen a promenadológia, vagyis a sétatudomány, mely szerint minden konkrét, megfogható elem ábrázolásával sem kapunk teljeskörű képet az adott táji környezetről, nem ismerjük meg részleteit. Akkor nyerhetünk teljes képet, ha jelen vagyunk mi is, végig járjuk az utcákat, folyópartokat, használjuk a tereket, időt töltünk a városban.

(Dr. Meggyesi Tamás munkássága)

Ezen jelenlét és tapasztalatok alapján létrejön egy személyes benyomás, mentális térkép gondolatainkban. A dolgozatunkban arra teszünk kísérletet, hogy a megfogható fizikai rétegeken túl, hogyan ábrázoljuk egy konkrét hely atmoszféráját.

Ezt úgy képzeljük el, mint egy hangulati réteget, melyet ráhelyezünk a térképre. Az így létrejött szubjektív térkép hozzájárul a hely alaposabb megismeréséhez, de teljes ismeretet ábrázolás vagy leképezés alapján nem kaphatunk.

Igyekeztünk olyan helyszínt választani, melyről rendelkezünk némi helyismerettel, illetve változatos topográfiával, vízfelületekkel rendelkezik, megfogható méretekkel bír.

A kimetszett területünk Esztergomban, a Prímás-sziget környékén található. Ebben a részletben megjelenik a folyó két eltérő arca, a Duna és a Kis-Duna, mely körülzárja a szigetet. Továbbá a városszövet is változatos, a belvárossal, a csendes kis utcákkal, valamint a Bazilika és a Vár-hegy monumentális méreteivel.

HANGULATI RÉTEG

A hozzáadandó hangulati réteget a szubjektív, érzelmi tartalom alapján hozzuk létre. A továbbiakban azzal foglalkoztunk, hogy milyen eszközrendszerrel tehetjük bárki számára érthetővé az általunk érzékelt benyomásokat.

Az egyik alapvető érzelemkifejező eszköz a művészet. A szubjektív alkotást a művészetben használt elemekkel kiegészített térképi ábrázolással hozzuk létre. Ezen elemek számunkra a színek, hangok, mozgás, fények, melyeket együttesen alkalmazva szeretnénk elérni a célunkat.

SZÍNEK

A színek megkereséséhez színkísérleteket végeztünk, személyes asszociációinkon és a város megismerésén keresztül választottuk ki a számunkra megfelelő variációt.

Első lépésként analizáltuk a várost, a sétáink során tapasztalt erősebb érzelmi emlékek alapján. Így három hangulati csoportot hoztunk létre, melyekhez színeket társítottunk.

Az egyik ilyen csoport a természet uralta területekhez, a nyugodtság érzetéhez kapcsolható. Ez az érzet a Duna kiválasztott szakasza mentén hangsúlyosan jelenik meg, illetve hasonlóan nyugodt környezet lehet a város egyes kis utcáiban és a Szent Tamás-hegyen is.

Az ehhez társított szín a kék, melynek mélyebb árnyalatai a nyugodtabb részek területi viszonyait jelenítik meg.

Egy másik csoport a nyüzsgő, élettel teli részeket, illetve a köztük lévő hangsúlyokat érzékelteti. Ehhez a sárga különféle árnyalatait használtuk. A mélyebb tónusú foltok a közösségi tereket, játszótereket jelölik, általában jó állapotú környezethez társíthatók.

A harmadik szín a vörös, melyet a negatív érzetekhez társítottunk. Kifejezi a kellemetlen, zavaró tényezőket, éles, esetleg feszült helyzeteket a különböző mélységeivel.

Mindegyik színre igaz, hogy a tónusmélységekkel a jellemző hangulat intenzitását fejezzük ki.

DINAMIKA

Ezek a szélsőséges érzelmek nem egyszerre élnek bennünk, viszont egy adott helyen időben egymást követhetik. A vizsgált terület leszűkül az érzékeinkkel befogadható részekre.

A kimetszett területünk kellően változatos a hangsúlyok érzékeltetésére, viszont egyszerre nem befogadható, ezért a hangsúlyos részleteket egy útvonal mentén kötöttük össze, tettük folyamattá. Ezáltal is kapcsolódva a sétatudományhoz.

Ezek a kiemelt pontok talált helyek, melyek egyedi karakterekkel rendelkeznek, ahol a jellemző hangulat térileg homogénnek tekinthető, behatárolható, csak időben változik.

Ezt igazolja, hogy könnyen megnevezhető részletekről van szó.

Ezen hangsúlyok fizikai helyzete a Duna vonala mentén, a Prímás-sziget déli részén a 'Gesztenye fasor', városi metszetként a 'Széchenyi tér', a sziget északi pereme a 'Szigetcsúcs', majd a 'Víziváros' és a 'Bazilika'.

Ez a séta, az érzelmek és a színek váltakozása az ábrázolásban dinamikát igényel. Így jutottunk arra a következtetésre, hogy mozgókép formájában ábrázoljuk az út történetét.

HANGOK

A mozgóképekhez hangokat társítva fokozzuk az érzelmi hatást. A hangok az időbeliséget is jobban érzékeltetik.

A hangsúlyos pontok kijelölésében nagy szerepe volt az eltérő hanghatásoknak. Ezek új síkot jelenítenek meg a hangulat bemutatásában. A hanghatások a vizuális környezettől függetlenül is megjelenhetnek, más érzetet erősíthetnek az egyes területeken.

KÉPEK

A videó, olyan képeket tartalmaz, melyek mozaikszerűen állnak össze. Egységeiben és egészében is fokozzák a kijelölt területre benyomásait. A hangok is a mozaik egy-egy darabkáját képezik. A képek a hangokkal összefonódnak, így képezve folyamatot.

A képi anyag vetítése egy domborzati makettre történik, mely a térképünk alaprétegét adja, illetve vászonként szolgál a szubjektív lenyomathoz.

Fontos szempont volt a térbeli modell sterilsége, hogy tiszta felületet adjon a hozzáadott elemeknek.

ÖSSZEGZÉS

A kimetszett terület hangsúlyos részeinek összekötésére a sétatudomány szolgált alapul. Egy útvonal szakaszt jelöl ki, tehát szükséges egy kezdeti és egy végpont meghatározása. A séta célja a Bazilika, mely a város egyik leghangsúlyosabb eleme, ehhez a városba érkezés felől a Duna mentén, a folyásiránnyal párhuzamosan jutottunk el.

Így a Duna fűzte össze a gondolatainkat, ezt a folytonosságot minden síkon megjelenítettük. A modellen a Duna a kijelölt elem, összeköti a képi világot és a hangmozaikok között átmenetet képez.

TAPASZTALAT

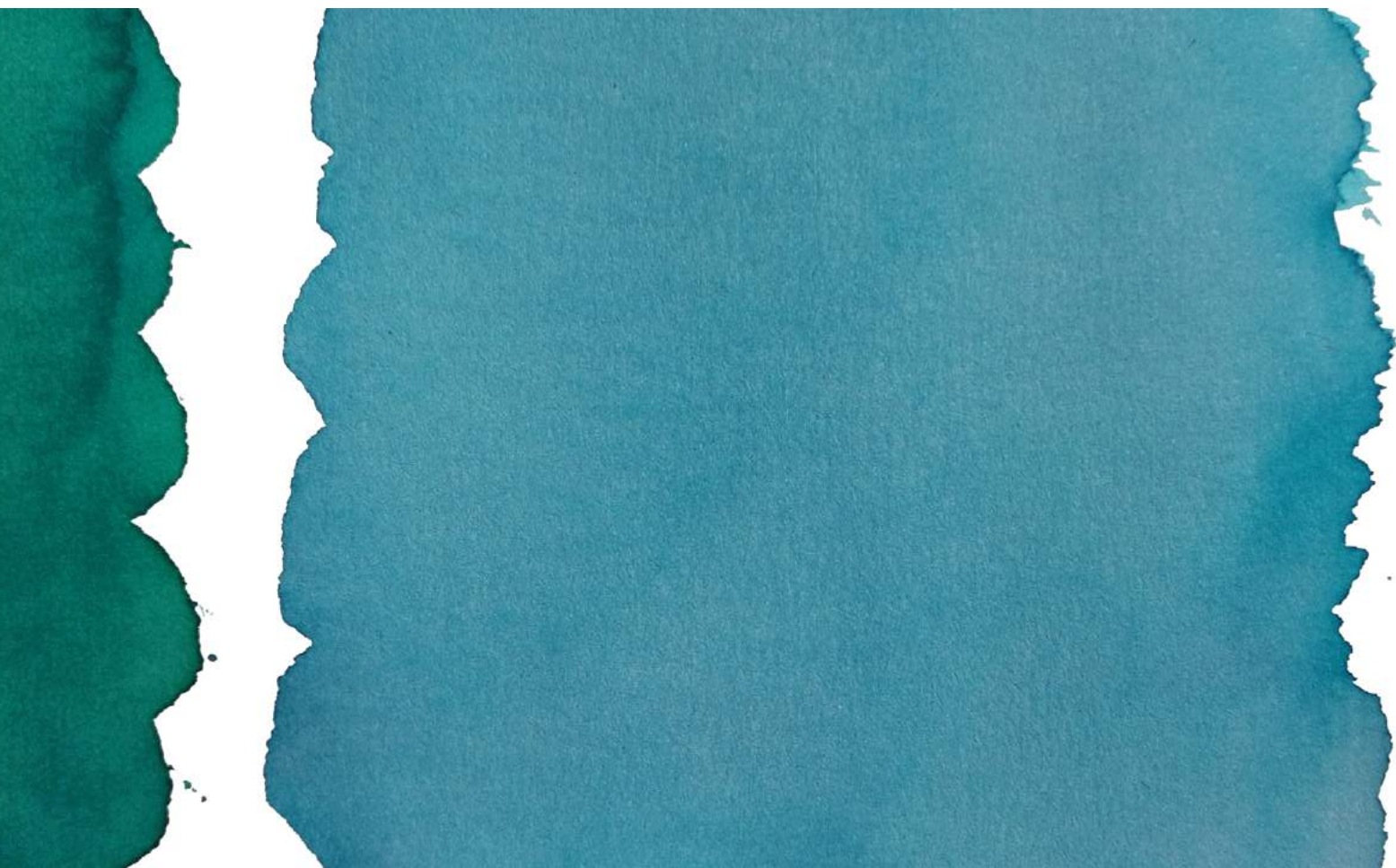
A hangulati térképünket tovább lehetne részletezni, kivágatát akár egy embernyi méretű területig szűkíteni, mely az egyén érzéseit helyezi előtérbe. A részletezés ellentétesen is igaz, hiszen távolodva egyneművé válhat egy táj, mely mélységeiben nagyon változatos.

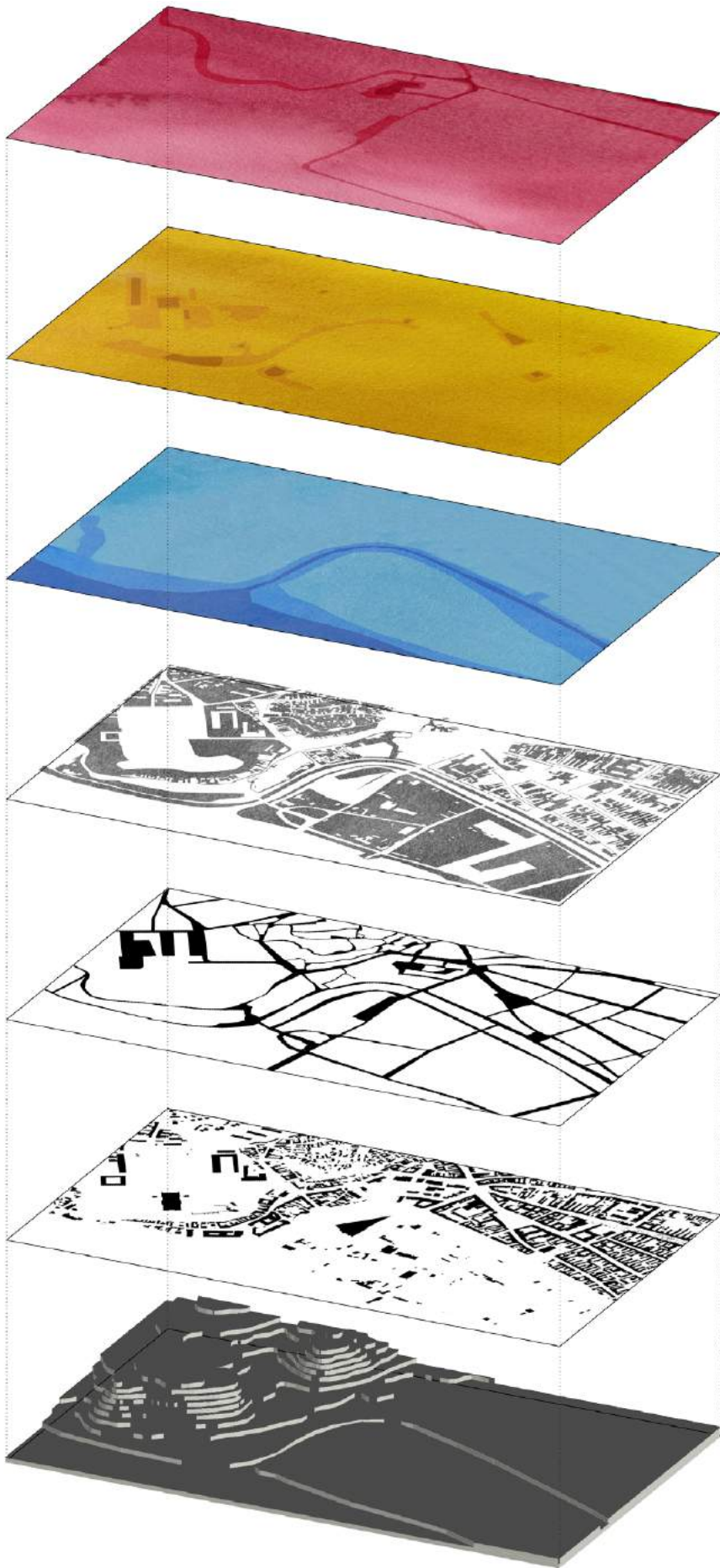
A létrehozott alkotás szubjektivitásából adódóan számos aktuális tényezőtől függ, melyek mindig változhatnak. A pillanatnyi körülmények, mint az időjárás, napszak, egyéni hangulat, esetünkben szinte idilli képet hozott létre.

Ennek ellenére, azt gondoljuk, hogy a kivágatunk, Esztergom Duna partja, alapvetően is kellemes környezet, így a produktumunk relevánsan jeleníti meg a hely szellemét.

Egy város megismeréséhez továbbra is a jelenlét a legalapvetőbb „eszköz”, bármilyen ábrázolás csak egy lenyomatot ad, egy apró darabot az egészből.

KONCEPCIÓ FOTÓK

HANGULAT

NÖVÉNYZET

ÚTHÁLÓZAT

ÉPÜLETEK

DOMBORZAT

KÉK

- _nyugodtság
- _Duna
- _víz
- _természet
- _növényzet

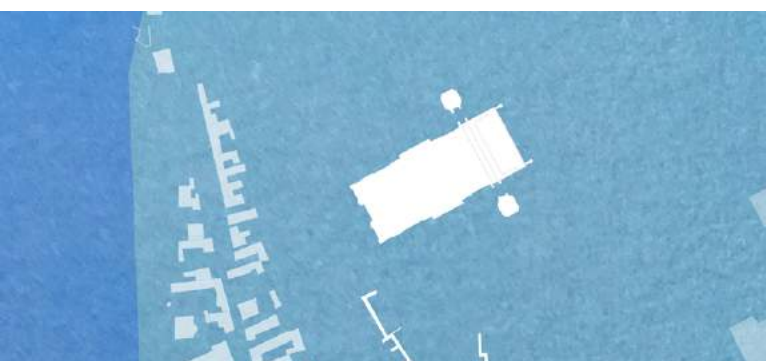
SÁRGA

- _élet
- _nyüzsgés
- _kellemes
- _közösségi
- _természeti és épített

VÖRÖS

- _negatív
- _zavaró
- _kellemetlen
- _éles
- _feszült
- _mesterséges

GESZTENYE FASOR

SZÉCHENYI TÉR

SZIGETCSÚCS

VÍZIVÁROS

BAZILIKA

HANGOK, HANGSÚLYOK VIZSGÁLATA

_helszíni megfigyelések

_séta

_benyomások

_útvonal keresés

KÉPMOZAIKOK

_helyszíni és hangulati képek
összessége

_mozaikszerű egységekből áll
össze egy-egy kép

_a hangok és a képek összefonódnak

_kifejezi a folytonosságot

_hangsúlyokat érzékeltet

KÉPMOZAIKOK

_mozgóképek a képek időbeni változása

_hangulat érzékeltetés

_hanghoz kötés

VÁSZON

_domborzati viszonyok ábrázolása
modellen

_térbeliség érzékeltetése

_a vetített képi anyagot fizikai síkra
hozza

_a domborzat az első réteg a szubjektív
térképünkhöz

_tisza alapot képez

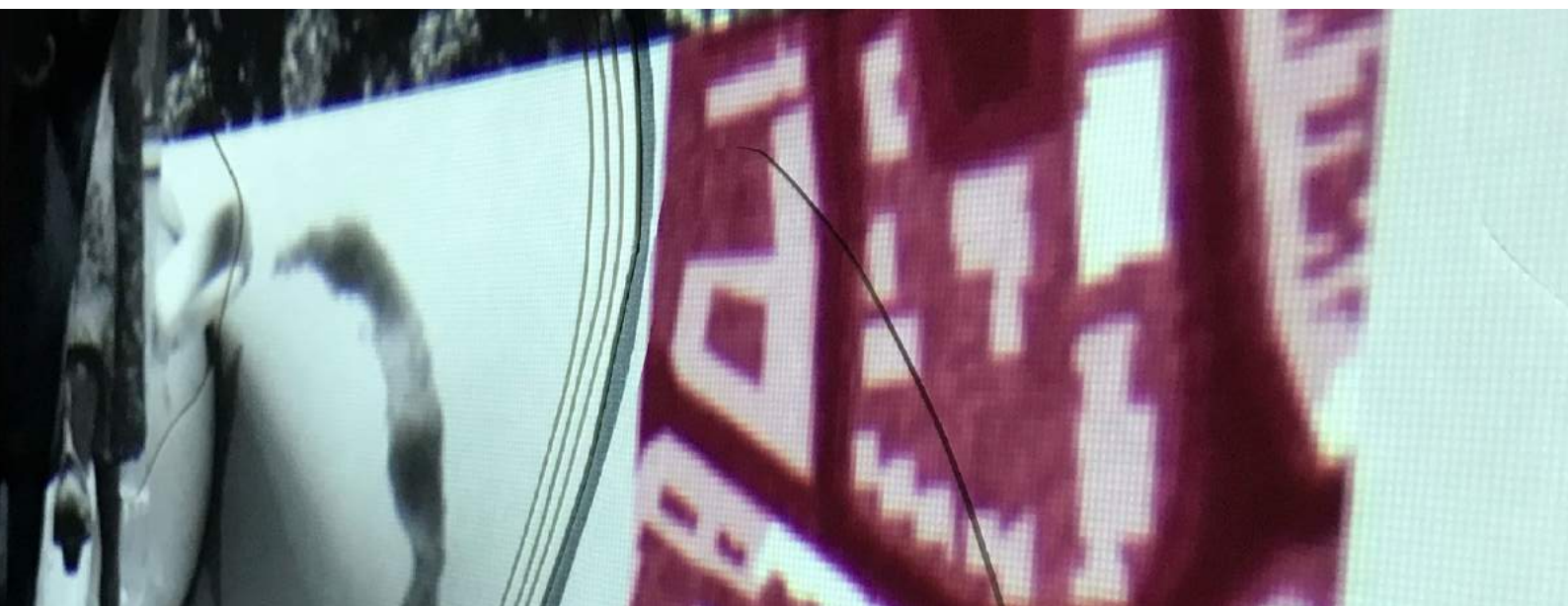
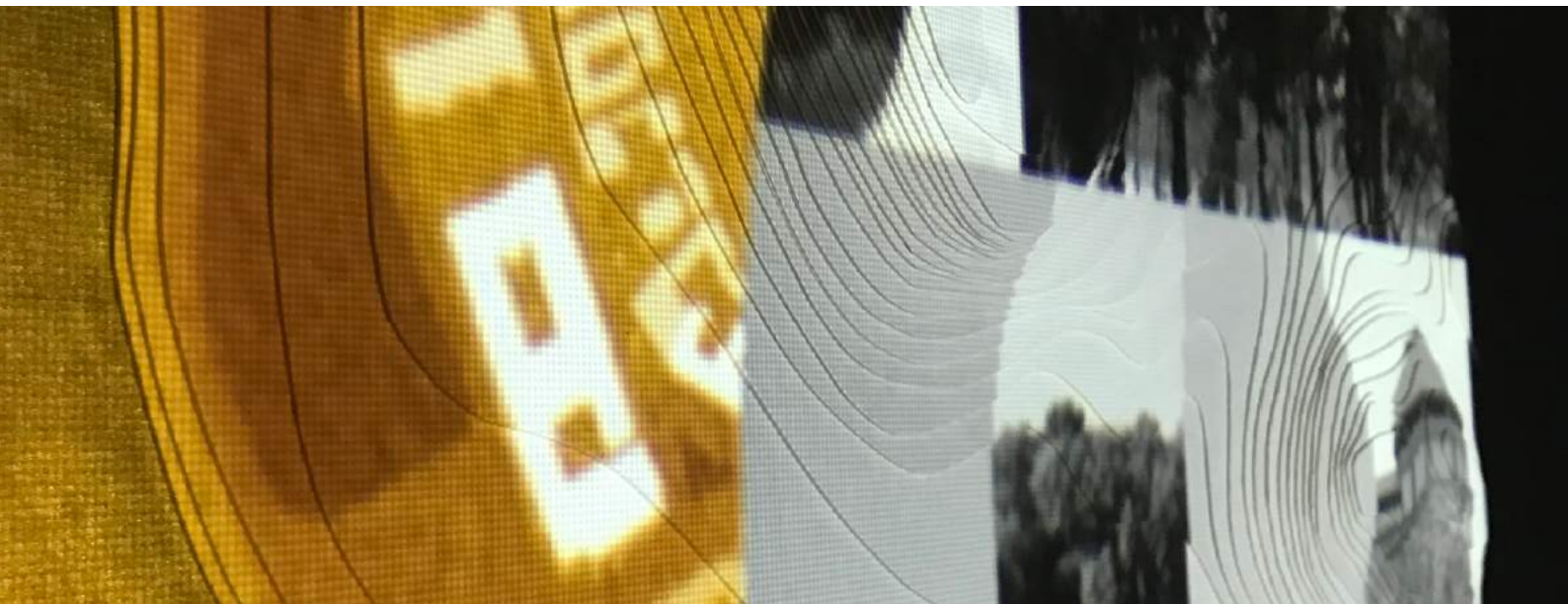
_Duna vonala kijelöl, irányít

RÉTEGZŐDÉS

- _ további szintek vetítve jelennek meg
- _ épületek fehérrel kijelölve
- _ tisztán fehér és a szürke árnyalatai jelennek meg
- _ árnyalati különbségek mutatják a közösségi, valamint magán jellegű / lakóépületek közötti különbségeket
- _ a tisztán fehérrel jelölt egységek jelölik a közösségi élet tömegeit

Táji Hangsúlyok
DUNA - TÁJ - Térkép - helyszínrajztól a tájig
BME Urbanisztika Tanszék, Művészeti TDK 2017